

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 3. De potestate in exemptos, & privilegiatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

654 *De Jurisdictione Episcoporum.*

pro rata subeat etiam appellatus, si compareat, actisque utatur, nisi consuetudo hoc onus soli appellanti imponat. Sess. 24. c. 20.

XIV. Actorum copiam Notarius congruā mercede appellanti ad minus intra Mensam exhibeat.

XV. Si in mora fuerit, ab officio Ordinarii arbitrio suspendatur, & dupli poenam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem & pauperes loci distribuendam solvat, quam & ipse Judex subeat, si impedimenti conscientis particēpsve, auctoritate in mora fuerit, ibidem, non obstantibus privilegiis, concordiis, quae suos tantūm obligent Authores. ibidem.

XVI. Appellans ab Episcopo aut ejus Vicario, in criminali causa coram Judice appellationis Acta primae instantiae producat, ipsi intra 30. dies ab appellatione gratis exhibenda, & Judex nisi exhibitis illis actis ad absolutionem non procedat. Sess. 13. c. 3.

XVII. Appellationis causa in criminalibus, si in partibus remoris a Pontifice committatur, Metropolitano seu illo Vicario, aut, si is suspectus foret, vel ultra duas legales dictas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, uni ex viciniis Episcopis, seu illorum Vicariis, non autem inferioribus Judicibus committatur. ibidem. c. 2.

XVIII. In causis visitationis & correctionis, seu habilitatis & inhabilitatis, nec non criminalibus ab Episcopo, ab interlocutoria, vel alio quoque gravamine non appellatur, nec appellationi aut ulti inhibitioni deferatur, nisi gravamen per definitivam sententiam reparari, vel ab ipsa definitiva appellari non possit. ibidem. c. 1.

XIX. Legati Apostolici & Nuntii, Patriarchae, Prelates & Metropolitani in admittendis appellationibus vel inhibitionibus servent formam Canonum, præsertim Constitutionis Innocent. IV. quæ incipit: Romana (in 6. de Appellat.) Non obstantibus privilegiis, consuetudinibus, &c. Sess. 22. c. 7. Alter inhibitiones & processus sint nulli. ibidem.

§. III.

De Potestate in exemptos & privilegiatos.

I. Omnes Ecclesiarum Prælati in Ecclesiis suis residen-
tes, Sz.

tes, Seculares Clericos qualitercumque exemptos si alias suæ jurisdictioni subessent, quoties & quando opus fuerit, etiam extra visitationem, ut Apostolicæ Sedis delegati corrigendi ac castigandi facultatem habeant, non obstantibus quibuscumque &c. Sess. 14. c. 4.

II. Nemo sacerdotalis Clericus vel cuiusvis Ordinis Regularis extra Monasterium degens etiam sui Ordinis privilegii praetextu tutus censeatur, quod minus, si deliquerit, ab Ordinario ut delegato Apostolico visitari, puniri, & corrigi valeat. Sess. 6. c. 3.

III. Regularis non subditus Episcopo, qui extra Claustra Monasterii degit, & extra notoriè cum scandalo deliquit, Episcopo instantे a suo Superiore infra tempus ab Episcopo præfigendum severè puniatur, ac de punitione Episcopum certiore faciat, alias à suo Superiore officio privetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. Sess. 25. de regul. c. 14.

IV. Censuras & interdicta Ordinariorum illis mandatibus Regulares in suis Ecclesiis publicent, atque servent. ibidem. c. 12.

V. Dies etiam festi in Diœcesi ab Episcopo præcepti ab exemplis omnibus, etiam Regularibus, serventur. ibidem.

VI. Qui itidem omnes ad publicas processiones vocati accedere compellantur, iis tantum exceptis, qui in strictioni clausura perpetuò degunt. ibidem. c. 13.

VII. Controversias omnes de præcedentia inter Ecclesiasticas personas tam sacerdtales, quam Regulares in processibus publicis, exequiis, & similibus Episcopus componat, non obstantibus quibuscumque. ibidem.

VIII. Litteræ Conservatoriæ nemini, etiamsi Capitulum fuerit, suffragentur, ut coram Episcopo, sive alio superiore Ordinario conveniri, ac contra eum procedi non possit. Sess. 14. c. 5.

IX. In civilibus causis nemo, si Actor sit, alium ad Judices suos Conservatores trahere potest. Si in iis Causis, ubi ipse est reus, Conservator suspectus sit, aut inter Conservatorem & Ordinarium lis sit super competentia jurisdictionis, non procedatur, donec per arbitros de suspicione aut jurisdictione fuerit judicatur. ibidem.

X. Litteris Conservatoriis ultra quinquennium nemo
ss 5 gaudet,

gaudeat, nec ejus Familiares, nisi duo, si propriis ejus sumptibus vixerint. ibidem. Nec liceat conservatoribus Judicibus erectum habere tribunal; in causis vero mercedum & miserabilium personarum servetur, quod ponitur infra.

XI. Universitatis, Collegia Doctorum, sive Scholarium, regularia loca, Hospitalia, aut Hospitalitatem servantia, horumque omnium personarum ab hoc decreto exempta sint. ibidem.

XII. In exemptorum causis servetur Constit. Innocent. IV. quæ incipit, Volentes. in Concil. general. Lugdun. in 6. de privileg. Sess. 7. c. 14.

XIII. In civilibus causis mercedum & miserabilium personarum Clerici seculares aut regulares extra Monasterium degentes, quomodolibet exempti coram Ordinariis ut delegatis Apostolicis conveniri, & ad solvendum compelli possint. ibidem, non obstantibus privilegiis, Conservatoribus &c.

XIV. Protonotarii Apostolici, Comites Palatini, Capellani Regii, & alii hujusmodi, nec non Monasteris oblati aut quomodounque addicti, aut sub nomine servientium militiis, Hospitalibus, Collegiis, aut quocunque titulo assumpatis Ordinariis, ut delegatis Apostolicis, plenè, & Capellani Regii juxta Constit. Innocent. III. quæ incipit, Cum Capella (l. 5. de privil. & privileg. excess.) subjecti existant. Sess. 24. c. 11.

XV. Exceptis iis, qui prædictis locis aut militiis actu serviant, & intra eorum septa ac domos resident, subque eorum Obedientia vivunt, sive secundum regulam, earum militiarum professionem fecerint, de qua Ordinario constare debat. idem.

XVI. In Monasteriis seu domibus virorum seu mulierum, quibus imminet animarum cura secularum personam regulares, quam seculares hujusmodi curam exercentes subsunt quoad illam immediatè jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcoporum, nec sine eorum consensu ac præexammine aliqui ad nutum amovibiles ibi deputentur. Sess. 25. de regol. c. 11. Exceptis Monasterio Cluniacensi cum suis limitibus, iisque monasteriis seu locis, ubi Abbates generales aut Capita Ordinum, Ordinarium principalem habent, aut Abbates,

Abbates, aut alii regularium superiores jurisdictionem Episcopalem & temporalem in Parochos & parochianos exercent. ibidem. Salvo eorum Episcoporum jure, qui Majorem in predictis jurisdictionem exercent. ibidem.

XVII. Episcopus etiam, ut delegatus Apostolicus potest quoscunque Notarios, etiam Apostolica, Imperiali, Regia auctoritate creatos examinare, illisque non idoneis repertis, aut in officio delinquentibus, ejus usum in causis Ecclesiasticis perpetuo aut ad tempus prohibere, non obstante appellatio-
ne &c. Sess. 22. c. 10. Complectitur hoc caput generalia solum jurisdictionis & potestatis Episcopalis capita, quae se in particulari ad omnia ferè Reformationis Tridentinæ ex-
tendit. Nam in plerisque executio, & delinquentium vel contradicentium punitio, coactio, coercitio etiam Episcopis ut Apostolicae Sedis demandatur delegatis, ut sanctissimi Concilii neglecta authoritas & disciplina Ecclesiastica post tot annos nondum restituta Episcoporum culpe plerisque le-
eis tribui possit ac debeat &c.

P A R S III.

DE DISCIPLINA RELIQUO- RUM ECCLESIASTICORUM, ET PARTIM LAICORUM.

C A P U T I.

DE IIS, QUÆ OMNIBUS ECCLE- STICIS SUNT COMMUNIA.

I. Quæ plus de Clericorum vitâ, honestate, cultu, doctrina
sancita fuerunt, eadem im posterum iisdem po-
nis vel majoribus arbitrio Ordinarii serventur, non obstante
appellatione &c. Quæ verò in desuetudinem abierunt, ab
iisdem Ordinariis in usum revocentur, non obstantibus con-
suetudinibus quibuscunque. Sess. 22. c. 1.

II. Quæ de modesta suppellestili, frugali culta simplitate,
& vanitatum contemptu, consanguineis non ditan-
dis, Episcopis præcipiuntur, eadem quibuscunque Beneficia
obtinen-